

مطالعه ظرفیت ها، موانع و محدودیت های توسعه گردشگری دریاچه ای در استان فارس

غریب فاضل نیا^۱ نازنین نعیم آبادی^۲

چکیده

تقریباً اکثر صاحب نظران توسعه و بویژه اندیشمندان حوزه گردشگری را عقیده بر این است که دریاچه ها ظرفیت بسیار بالایی جهت جلب و جذب توریسم دارند. شاید بتوان با اطمینان عقیده این صاحب نظران را واقع گرایانه تلقی نمود، چرا که واقعیت این است که تالاب ها یکی از بی نظیرترین، زیباترین، بکرترین و شگفت انگیزترین پدیده های طبیعی هستند که هر یک دارای جلوه های بسیار بدیع، جالب، ناشناخته و پرمز و رازی هستند. به عنوان مثال گوشه هایی از تالاب گاوخونی در اصفهان، بخش هایی از تالاب سیاه کشیم در گیلان و یا دشت ارژن و دریاچه پریشان در فارس را می توان ذکر کرد که هر یک در اوج زیبایی قرار دارند و به همین دلیل می توان از تالاب ها به عنوان کانون های تفرج و تفریح، بازدید و سیاحت و جلب گردشگری استفاده کرد. بررسی ها نشان می دهد، تالاب ها، در حدود ۶ درصد سطح کره زمین را فرا گرفته اند و مساحت آنها در مجموع بالغ بر ۸۸۵ میلیون هکتار است. اگرچه از لحاظ مساحت تنها مقدار ناچیزی از تالاب های جهان (۰/۳ درصد) در ایران واقع شده است، لیکن به خاطر شرایط خاص اقلیمی و موقعیت جغرافیایی هر یک از تالاب های ایران و بویژه دریاچه های موجود در استان فارس، دارای ویژگی های منحصر به فردی هستند که شاید نظیر آنها را کمتر جایی از جهان بتوان مشاهده کرد. این نکته را به عنوان یک بیانیه تعهد باید پذیرفت که دریاچه ها به عنوان یکی از مهمترین شبکه های حیات بخش انسان ها تلقی می شوند که تضمین کننده بقاء و پایداری آب و خاک و هوای سالم در هر سرزمین به شمار می روند. بر این اساس این منبع عظیم غذایی و اقتصادی از دیر باز تاکنون پا به پای تکامل جوامع انسانی، تکیه گاهی استوار برای تداوم و ارتقای کیفی زیست انسان بوده و هنوز هم خدمات بی دریغ خود را به بشریت عرضه میکند، لذا هر گونه مداخله انسان در این اکوسیستم های به شدت آسیب پذیر و معالاً هر اقدام توسعه ای پیرامون آنها، مستلزم انجام تحقیقات هدفمند و ارزیابی های مستمر زیست محیطی می باشد. از این رو هر گونه سیاستگذاری جهت توسعه گردشگری و بویژه گردشگری دریاچه ای که شاخه نسبتاً جدیدی از گردشگری طبیعی محسوب می شود، مستلزم انجام امکان سنجی و ظرفیت شناسی معطوف به ابتکارات محلی، در قالب نظریه مبنایی توسعه پایدار می باشد. این تحقیق که در صدد شناخت ظرفیت ها، قابلیت ها، موانع و محدودیت های توسعه گردشگری دریاچه ای در سطح استان فارس برآمده است، تلاشی در این راستاست. انتظار می رود نتایج این تحقیق سیاستگذاران و برنامه ریزان توسعه گردشگری در استان فارس را در بهره گیری مطلوب از ظرفیت های بالقوه دریاچه های متنوع استان در جهت رشد و توسعه استان رهنمون باشد

واژه های کلیدی: ظرفیت شناسی، گردشگری دریاچه ای، استان فارس

۱- استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه زابل؛ E-mail: fazelnia@uoz.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه زابل؛ Nazanin.naimabadi@gmail.com